

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-22 ta' Mejju, 2009

Citazzjoni Numru. 474/2007

A B

-VS-

C D

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fit-3 ta' Dicembru 2007 li permezz tiegħu l-attur ippremetta:

1. Illi l-partijiet kellhom relazzjoni bejniethom u minn din ir-relazzjoni twieled tifel li jismu E B li illum għandu erba' snin;
2. Illi l-intimata telqet mid-dar fejn il-partijiet kienu qegħdin jgħixu jiġifieri minn _____ u dan għamlitu minn rajha;

3. Illi hemm biżgħa fondat illi l-intimata titlaq minn Malta minħabba l-fatt illi hija ta' nazzjonalita' Marokkina u għandha l-familja tagħha kollha tgħix għewwa l-Marokk u hawn Malta ma għandha ebda qraba jew parentela;

4. Illi *di piu'* l-intimata la għandha *work permit* u lanqas għandha *freedom of movement* u għalhekk jekk ikollha titlaq minn Malta żgur li tieħu lill-iben tagħhom magħha lejn il-Marokk jew lejn xi pajjiż Għarbi ieħor;

5. Illi jekk ikollha l-kura u l-kustodja tal-minuri din ser tippreġudika serjament id-drittijiet tal-missier jiġifieri l-esponenti għax jekk l-intimata taħrab jew titlaq minn Malta bil-minuri u jkollha digriet ta' kura u kustodja ikun impossibli għall-esponenti sabiex jgħib lill-minuri ibnu lura lejn pajjiżu jiġifieri Malta minħabba li l-intimata jkollha l-kura u l-kustodja;

6. Illi l-esponenti gie awtorizzat mill-Onorabbli Qorti permezz ta' digriet numru ____/___ datat 19 ta' Ottubru 2007 sabiex jipproċedi bil-kawża u dan wara li l-medjazzjoni ngħalqet;

Għaldaqstant l-esponenti jitlob għaliex din l-Onorabbli Qorti sabiex:

1. Tafda l-kura u kustodja tal-minuri E B esklussivament f'idejn l-esponenti missieru.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa ta' l-attur u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata, ippreżentata fil-25 ta' Marzu 2008, li permezz tagħha l-konvenuta eċċepiet bir-rispett:

1. Illi fl-ewwel lok u preliminarjament, ir-rikors ġuramentat tar-rikorrenti huwa null *stante* illi r-rikorrent naqas milli jindika dawk il-fatti kontenuti fl-istess rikors, li huwa jaf bihom personalment *ai termini* tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 156(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Illi fil-mertu, u mingħajr preġudizzju għall-premess, it-talba tar-rikorrenti hija infondata u għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti, *stante* illi huwa inkonċepibbli illi l-eċċipjenti, bħala omm il-minuri E B, tista' tiġi miċħuda mill-kura u kustodja ta' binha stess sempliċiment għaliex hija ma hijiex ta' nazzjonalita' Maltija;

3. Illi t-talba tar-rikorrenti għandha tiġi miċħuda wkoll *stante* illi l-istess talba għandha tiġi eżaminata fid-dawl mhux ta' dak li jista' jkun fl-interess ta' l-istess rikorrenti jew li jista' jippreġudika d-drittijiet tiegħu, iżda esklussivament fid-dawl ta' dak li huwa fl-aħjar interess tal-minuri, skond l-iskrota tal-ġurisprudenza tal-Qrati tagħha, u effettivament, l-aħjar interess tal-minuri f'dan il-każ jirrikjedi illi ma jiġix imċaħħad mill-kura u l-kustodja ta' ommu li magħha jgħix feliċment u fl-iktar ambjent trankwill u ta' imħabba;

4. Illi jsegwi għalhekk li ċertament, ma jkunx fl-aħjar interess tal-minuri illi ommu tiġi mċaħħda mill-kura u kustodja tiegħu kif qed jitlob ir-rikorrenti, u għaldaqstant, it-talba tiegħu għandha tiġi miċħuda;

5. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, jiġi dikjarat illi l-eċċipjenti taqbel ma' dak li hemm dikjarat fl-ewwel paragrafu tar-rikors ġuramentat, iżda tippreċiża illi l-partijiet ma kellhomx biss relazzjoni bejniethom, iżda kienu effettivament iżżewġu skond ir-rit Islamiku fl-14 ta' Frar 2002 ġewwa l-Moskea, Raħal Ġdid;

6. Illi għar-rigward dak li ġie dikjarat fit-tieni paragrafu tar-rikors ġuramentat, dan ma huwiex korrett u l-eċċipjenti tirrileva illi hija, flimkien mat-tifla minuri tagħha G, ġiet imkeċċija, għal darb' oħra, mid-dar fejn kienu jgħixu l-partijiet, u dan anke wara inċident fejn ir-rikorrenti kien vjolenti fil-konfront ta' l-imsemmija minuri, skond kif jista' jirriżulta mir-rapport relattiv li sar lill-Pulizija kif ukoll mit-trattazzjoni ta' dan ir-rikors;

7. Illi l-eċċipjenti ma taqbel xejn mal-kontenut tat-tielet paragrafu tar-rikors ġuramentat *stante* illi hija ma għandha l-ebda ntenzjoni illi titlaq minn Malta, fejn ilha tgħix għal

dawn l-aħħar ħmistax-il sena, u aktar u aktar meta għandha ż-żewġ uliedha li t-tnejn twieldu u dejjem trabbew Malta, jattendu l-iskola u jagħmlu l-ħajja tagħhom hawn Malta. Għalhekk il-*“biżgħa”* li għandu r-rikorrenti hija kompletament fabbrikata u infondata, u ma hemm l-ebda dubju illi l-eċċipjenti tixtieq tipprovdi l-aħjar kwalita' ta' ħajja possibbli għal uliedha u ċertament mhux li tiddistabbilizzahom, u dan mingħajr preġudizzju għall-fatt illi l-eċċipjenti għandha tkun libera li tħalli l-pajjiż jekk dan ikun fl-aħjar interess ta' wliedha;

8. Illi jiġi eċċepit ulterjorment, u dejjem mingħajr preġudizzju, illi hekk kif ir-relazzjoni bejn il-partijiet spiċċat, l-eċċipjenti applikat u ottjeniet *residence permit* biex tkun tista' tibqa' Malta ma' wliedha, kif jista' jirriżulta mid-dokument hawn anness, esebit u mmarkat bħala Dok. BB, u l-fatt illi ma għandhiex u ma kellhiex *work permit* huwa rrilevanti għal dak li huwa fl-aħjar interess tal-minuri, *stante* illi meta l-partijiet kienu jgħixu flimkien, l-eċċipjenti kienet mara tad-dar u f'dawn l-aħħar ħmistax-il sena hija qatt ma kellha *work permit* *stante* illi qatt ma kellha bżonn li jkollha *work permit*;

9. Illi in vista ta' dan kollu, l-allegazzjoni tar-rikorrenti illi l-eċċipjenti tista' taħrab minn Malta hija barra minn lokha u assolutament infondata, għalkemm ma jistax ma jiġix rilevat illi kien ir-rikorrent stess illi pprova jimmanuvra biex ikeċċi lill-eċċipjenti minn Malta u jostakola l-applikazzjonijiet kollha tagħha kif fuq imsemmija, skond kif jista' jirriżulta aħjar waqt it-trattazzjoni ta' dan ir-rikors;

10. Illi dejjem mingħajr preġudizzju għas-suespost, in vista tal-fatt illi dawn il-proċeduri ma ġewx ibbażati fuq, u saru mhux sabiex jiġi determinat x'inhuwa, fl-aħjar interess tal-minuri iżda biss sabiex ir-rikorrenti jimponi r-rieda tiegħu fuq l-istess eċċipjenti minħabba n-nazzjonalita' tagħha, l-eċċipjenti ma għandhiex tbatlha l-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri taħt l-ebda ċirkostanza;

11. Illi fl-aħħar lok, u mingħajr preġudizzju għall-premess, il-kura u kustodja provviżorja tal-minuri diġà ġiet fdata f'idejn iż-żewġ partijiet konguntivament permezz ta'

digriet mogħti minn dina l-Onorabbli Qorti fis-17 ta' Settembru 2007;

Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenuta u l-lista tax-xhieda;

Rat il-kontro-talba tal-konvenuta li permezz tagħha esponiet:

1. Illi l-partijiet kellhom relazzjoni bejniethom u kienu saħansitra żżewġu bir-rit Islamiku fl-14 ta' Frar 2002, u minn din ir-relazzjoni twieled il-minuri E B;

2. Illi r-relazzjoni bejn il-partijiet intemmet, u llum, il-minuri E B qiegħed jirrisjedi ma' l-esponenti matul il-ġimgħa, u mar-rikorrenti rikonvenut matul il-weekend, u dan skond arrangament informali u temporanju milfuq bejn il-partijiet;

3. Illi permezz ta' digriet mogħti fl-atti tal-medjazzjoni fl-ismijiet "**A B vs C D**" (Ittra numru ____/____), kif ukoll fl-atti tal-medjazzjoni fl-ismijiet inversi "**C D vs A B**" (Ittra ____/____) ġie ordnat illi l-kura u l-kustodja tal-minuri tkun kongunta bejn il-partijiet;

4. Illi jkun fl-aħjar interess tal-minuri illi l-kura u l-kustodja tiegħu tiġi fdata esklussivament f'idejn l-esponenti b'mod definittiv, u dan għal diversi raġunijiet li ser jirriżultaw waqt it-trattazzjoni ta' dan ir-rikors;

5. Illi minn mindu ntemmet ir-relazzjoni bejn il-partijiet madwar seba' xhur ilu, ir-rikorrenti rikonvenut baqa' ma ħallas l-ebda ammont lill-esponenti *in linea* ta' manteniment għall-minuri E, bil-konsegwenza illi l-esponenti qiegħda trabbi lill-minuri waħedha mingħajr ebda kontribuzzjoni mingħand missieru r-rikorrenti rikonvenut;

6. Illi l-esponenti ġiet awtorizzata illi tipproċedi b'kawża *ad hoc* wara illi l-medjazzjoni bin-numru ____/____ ingħalqet

mingħajr ma ntlahaq l-ebda qbil bejn il-partijiet, u dan permezz ta' digriet 19 ta' Ottubru 2007, li kopja tagħha qed tiġi hawn annessa, esebita u mmarkata bħala Dok. BB1;

7. Illi dawn il-fatti huma a diretta konozzenza ta' l-esponenti.

Jgħid ir-rikorrenti rikonvenut għaliex dina l-Qorti m'għandhiex:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi l-kura u l-kustodja tal-minuri E B tiġi fdata esklussivament lil ommu l-intimata rikonvenjenti, bi dritt ta' aċċess favur ir-rikorrenti rikonvenut;

2. Tiffissa dik ir-retta alimentarja li għandha titħallas mir-rikorrenti rikonvenut lill-intimata rikonvenjenti, *in linea* ta' manteniment għall-minuri E B.

Bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti rikonvenut li jibqa' minn issa ngunt għas-subizzjoni.

Rat ir-risposta ta' l-attur li permezz tagħha eċċepixxa bir-rispett:

1. Illi t-talba għall-kura u kustodja ta' E B li għandha tiġi fdata f'idejn C D għandha tiġi miċħuda *stante* li jeżisti l-biżgħa fondat li C D tista' titlaq minn Malta mal-minuri u l-esponenti qatt ma jkun jista' jara aktar lil ibnu E B.

2. Illi t-tieni talba hija mmirata sabiex C D tkun tista' ssaħħaħ l-ewwel talba tagħha u għall-ebda raġuni oħra u dan apparti l-fatt illi hija taħdem *self-employed* regolarment.

Semgħet ix-xhieda u rat l-affidavits;

Rat l-atti proċesswali kompriżi d-digrieti tagħha stess;

Rat il-verbal tas-seduta tat-3 ta' April 2009 illi permezz tiegħu il-kawża tħalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi kif ġia' ingħad l-partijiet it-tnejn qed titlob li tingħata l-kura u kustodja tal-minuri msemmi. Il-partijiet kif jidher mill-atti msemmija kellhom relazzjoni li minnha twieled il-minuri msemmi u l-partijiet ma ftehmux fuq il-kura u kustodja u allura naturalment lanqas fuq il-manteniment.

Ma hemmx dubju għall-Qorti li huwa fl-aħjar interess tal-minuri li jibqa' fil-kura u kustodja tal-konvenuta kif ġia' deciż b'digriet ta' din il-Qorti. Dan mingħajr ma wieħed jeskludi xi tibdil fil-futur iżda fil-mument il-konvenuta qegħda f'sitwazzjoni li tista' tiegħu l-aħjar kura tiegħu *nonostante* l-fatt li l-attur ukoll huwa fil-fehma tal-Qorti persuna affidabbli f'dan l-aspett. Il-Qorti pero' in mankanza ta' ftehim ikollha tagħżel u għalhekk se tiddeċiedi kif ġia' ingħad. Il-fatt li l-attur ta b'titolu ta' donazzjoni l-fond fejn joqgħod lill-minuri u li l-użu ta' dan il-fond jista' jsir ta' min ikollu l-kura u kustodja tal-minuri ma hux ta' rilevanza għaliex ladarba l-attur kien kuntent jagħmel dan messu rrealizza l-perikli li seta' jkollu dan il-ġest. Din il-Qorti trid tiddeċiedi biss dwar il-gid tat-tifel.

Fir-rigward ta' l-aċċess il-Qorti se testendi l-ħinijiet li jkollu l-konvenut anke in vista tal-fatt li l-konvenuta nhar ta' Hadd tkun xogħol billi tbiegħ *f'car boot sale* li neċessarjament ifisser qawmien kmieni wisq għal tifel li għadu żgħir.

Għal dak li hu manteniment il-Qorti ukoll se tvarja l-ammont għal mitejn u ħamsin Ewro (€250) kull xahar minflok mitejn, tnejn u tletin Ewro u erbgħa u disgħin ċenteżmu (€232.94) kull erba' ġimgħat b'effett mill-1 ta' Ġunju 2009 biex jitnaqqsu l-ewkivoċi.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta u tiċhad it-talba attriċi u dan billi taffida l-kura u l-kustodja tal-minuri E B f'idejn il-konvenuta; fir-rigward tal-kontro-talba tiċhad l-eċċezzjonijiet ta' l-

attur u tilqa' t-talba tal-konvenuta kif ingħad bl-attur ikollu aċċess kull nhar ta' Tlieta u nhar ta' Ħamis bejn il-5:00 p.m. sas-7:30 p.m.¹; tikkundanna lill-attur iħallas manteniment fis-somma ta' mitejn u ħamsin Ewro (€250) fix-xahar li jkunu jkopru l-ispejjeż kollha neċessarji għall-minuri iżda jekk dan ikun jinkorri spejjeż ta' fees ta' skejjel u trasport għall-iskola, l-attur ikun tenut iħallas nofs l-ammonti in kwistjoni; fir-rigward l-ispejjeż tal-kawża għandhom ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

¹ u b' digriet tat-27 ta' Mejju 2009 gew mizjuda l-kliem "u mis-Sibt fil-5:00 p.m. sal-Ħadd fil-5:00 p.m."